

[Helle Degn]

Men én ting er, at man baserer sine synspunkter på, at der er nogle i folkeskolen, der mener dit og dat. Noget ganske andet er at have et solidt belæg for sine påstande. Det mener jeg man skal beskæftige sig med i langt større udstrækning; så kunne vi få en mere kvalificeret debat.

(Kort bemærkning).

Mimi Stilling Jakobsen (CD):

Bare den korte bemærkning, at vi stadig væk ikke baserer os på, hvad nogle i en Gallupundersøgelse mener. Det er nævnt som eksempler på, at der altså er nogle, der mener sådan. Men at centrum-demokraterne mener og længe har ment, at der skulle en kursændring til, tror jeg så også jeg har fået fru Helle Degns accept af.

Karen Højte Jensen (KF):

Skoletræthed og disciplinkrise er ikke nye begreber. Begge begreber har i de seneste år været i offentlighedens søgelys, ikke mindst på baggrund af læreres og kommunale myndigheders udsagn. Oprapningen af problemerne har været sammenfaldende med, at virkningerne af den nye folkeskolelov for alvor er begyndt at slå igennem.

Når der tales om skoletræthed, er det som et psykisk fænomen. Ofte vil det være de mest vitamin- og jernholdige elever, der får betegnelsen »skoletræt« sat på sig. Den mangel på interesse for skolens arbejde, som denne form for skoletræthed afspejler, kan have flere årsager. Den kan skyldes et misforhold mellem evner og opgaver, et konfliktforhold over for læreren, et lærestof, der ligger eleven fjernt, eller manglende evne til at bygge frugtbare sociale relationer op til de jævnaldrende. Sådanne former for skoletræthed har altid været velkendte fænomener i skolemæssig sammenhæng.

Skolens svar på skoletrætheden har i årevis været at tilpasse institutionen selv til elevernes ønsker og behov gennem ændrede omgangsformer, ændring af det faglige indhold i mere livsnær retning, demokratisering osv. Når denne vej ikke længere synes farbar, skyldes det, at flere nye træk er føjet til de mere velkendte former for skoletræthed.

Skoletrætheden i dag er ofte en fuldstændig afvisning af skolen og alt, hvad den står for, ofte kombineret med destruktive og ag-

gressivt træk som vold, hærværk og mobning. Desuden synes skoletrætheden ikke længere at være, om jeg så må sige, beholdt de såkaldt svage elever, men angriber alle, både svagt og højt begavede, og børn fra alle miljøer.

Skønt hjemmene må bære en del af skylden, går skolen næppe heller ram forbi. Skolen har i de senere år forsømt allerede fra de små klasser at opbygge arbejdsvaner og rutiner, der kan bringe eleverne over de døde punkter eller igennem forbigående skoletræthed.

Men den nye skolelov har også en stor del af skylden. Det er en kendsgerning, at skoletræthed netop er knyttet til de ældste klasser, og for netop disse klasser er loven jo hverken fugl eller fisk. Den er hverken teoretisk eller praktisk; netop med den overdrevne lighedsfilosofi som grundelement har man skabt ufrihed for eleverne. Alle elever og elever med forskellige behov og forudsætninger skal puttes ned i den samme kasse uden mulighed for individuel udfoldelse og udfordring. Der tages ikke i den skolestruktur, loven foreskriver, i tilstrækkelig grad hensyn til de interesseforskelle, der netop på disse alderstrin for alvor begynder at slå igennem.

De elever, hvis interesser i stigende grad vender sig mod livet uden for skolen, fastholdes på grund af den almindelige uddannelsesinflation i et pseudobogligt uddannelsesforløb, og de elever, hvis interesser går i retning af udvidet skolegang, stilles ikke over for intellektuelle udfordringer i form af en systematisk faglig undervisning.

Resultatet er almindelig ligegyldighed fra elevernes side og forværrede arbejdsbetingelser for mange lærere. En snarlig revision af loven vil vise sig nødvendig, hvis et frugtbart arbejdsklima skal etableres i folkeskolen. Et godt arbejdsklima i skolen både for lærere og for elever hænger i høj grad sammen med, at eleverne stilles over for udfordringer i det daglige arbejde. Udfordringer fremmer trivselen i skolen, og udfordringerne skal være af en sådan art, at de tilgodeser den enkelte elevs behov og giver alle elever mulighed for positive oplevelser i deres skoledag.

Som det allerede har været nævnt, har uddannelsesrådet for grundskolen foranlediget af undervisningsministeren barslet med en redegørelse om skoletræthed. Jeg skal ikke